

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytűsédékben.

Elmélkedések.

A nagypéntek délután eseményei mélyen felforgatták a szíveket. A föld moraja már elnémult, de a szomorúság, aggodalom még mindig tartott.

A Golgota mély csendje nyomasztólag hat a lélekre: Hiába keressük az arcokon a feltámadás megnyugtató reményét. Mintha csak elfeledték volna Jézus jövődöléseit. Minő nagy változás harmadnapra! Megrendül a föld, föl pattan a sír. Elmult a homály, a sötét elenyészett, győzött a halálon az Élet. A tanítványok és szent asszonyok arca kiderül, szívükbe öröm és béke költözik.

A politikai életben is a bizonytalanság és aggodás Kálváriáját jártuk. Hónapokon keresztül lélekzetet visszafajtvá leste egész Europa, vajjon visszatér-e a nyugalom, megszűnik-e a feszültség, vagy lángba és vérbe borul egész Europa?

Hála Isten! E Husvét a béke és győzelem ünnepe! A sötét felhők eloszlottak. A tavasz üde szellője nem ágyudörgést, jajkiáltásokat, hanem békés hangulatokat, reményt visz szerte szét az országban.

A béke e szép idején érdemes egy pillantást vetnünk a lefolyt eseményekre és tanúságaira.

Egy maroknyi, rakoncátlan nép volt Eris almája. Két hatalmas népfaj mérte

össze fegyvereit: a szláv és a germán. A halálos küzdelem a diplomacia utvesztőin folyt le: fegyverre nem került a sor, a vereség mégis tökéletes volt. A szláv maradt a porondon.

Eszünkbe jutnak a régmúlt dicső napok, midőn 1278-ban a Morva síkjain a magyar fegyverek sulya döntötte meg Ottokár nagy álmait, készülő hatalmas birodalmát.

A szláv álmokat egy időre ismét eltemettük. Országunk hű szövetségésére, a német haderőre támaszkodva, nem csak a papíron nagyhatalom.

Másik tanúság: si vis pacem, para bellum. A békét csak megfelelő nagy haderővel lehet föntartani. Ezt bizonyítja a történelem és a szerb esemény.

1850-ben Poroszországgal bonyodalom volt készülöben. Erre nálunk a hadilétszámot 650000 emberre, 20000 lovasra, 700 ágyura emelték fel. Következménye: az olmuízi békés megegyezés.

1888-ban Oroszországgal volt összekülönbözésünk. Az orosz határon összpontosítottunk, behívtük a tartalékosokat, fel emeltük a hadilétszámot; eredménye: az oroszok engedtek.

Itt volt a mostani szerb bonyodalom. Magyarország és Ausztria bámulatos készenléte teljes hadilétszámában, a terv utolsó pontig kidolgozva, imponáló sullyal esett

a diplomácia mérlegébe, ahol Europa békéjéről vagy háborujáról döntöttek.

E döntő pillanatban bámulatos fegyvermezetséget és önuralmat mutatott magyar és osztrák. Heteken keresztül türelemmel várta, mikor ébrednek fel a szerbek háborus örültekből. Csak igazságának tudata, erejének érzete, készenléteinek biztonsága adhatta meg e példás higgadtságot.

A béke idején örvendünk a kivívott békének, de tulságosan ne ringassuk magunkat csalódásban. A szláv törekvés ismét elbukott, de nem végleg. A béke nem szilárd. A nyugalom látszólagos, a szláv eszmék ujra feltámadnak. Eljön még az idő, talán nincs is messze, elröppen közülünk a megszerzett békégalamb.

Azokban a nehéz napokban legyen erősségünk a gyötrelmek embere, a kinhalálal kimúlt, ki mint erős Isten szállott ki sirjából. Mi értünk halt meg Ó, mi értünk támadt fel, hogy békét hozzon az egész világnak, a mi országunknak, a magyar hazának.

Kereskedőink kötelességei.

Nemrég egy hivatalos statisztikai kimutatás jelent meg, mely sajnálatos képét mutatja elhanyagolt külkereskedelmünknek. Rengeteg behozattal szemben kivitelünk nem képes fellendülni.

Azaz, hogy ő is szegény, inkább csak magát áltatja azzal, hogy minden úgy van a hogy volt.

Mert neki is szomoruan kellett érezni a vilálg rendje megváltozását, mikor az első télen beköltözött a kuriából a városba s ott vett egy kis egyszobás lakást a megyeház háta mögött.

Jobban esett a lelkének, hogy ha már be kellett jönnie, hát legalább közel lakjék ahhoz a nagy házhoz, a hol Zsigrády Iván ur, mint első alispán annakidején mindennek parancsoló, hatalmas nagy ur volt. Jobban esett itt meghuznia magát a régi dicsőség helyéhez közel.

Persze, ha rajta állt volna, hát ő legjobban szeretett volna kint maradni. Csakhogy két nagy oka is volt rá, hogy beköltözött. Az egyik az, hogy a vén, roskadozó házban, melynek oldalán, tetején krényére-kedvre fityörészett be a szél, bajos lett volna télen át is meglakni a nélkül, hogy a javításra egy csemő pénz el ne költödjön a tekintetes asszony, holott a pénznek ugyancsak szükében volt; a másik ok pedig az volt, hogy az unokája, a kis Pirocska kezdett már nagyocskia leánnyá serdülni s azt hitte, hogy bent a városban majd csak elveszi valaki azok közül az urfiak közül, a kiknek az apáik mindennapos vendégek voltak náluk.

A Zsigárdy-kuria.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

A Zsigárdyak büszke sólymanak bizony már csak a lába nyújtózkodott a kapu fölötti cziimeren, a fejét meg a derekát rég letörte, megörölte az idő. Aminthogy magából a cimereből is alig hagyott már valamit. A kőpajzs foszlott lefelé a falról, leporlott onnan, mint a hogy a familia dicsősége is szépen lassan leporladozott.

S maga az egész kidőlt, bedőlt oldalú vén ház, korhadt tetejével, megrepedezett falaival, betört üveglü ablakaival inkább látszott valami elhagyott magtárnak, mint uri lakásnak.

Az udvarát fölverte a gyepp, a tornác téglait mind ellopkodták s a kert, a régi, szép virágos kert, a hol valaha virág virág hátán nyílt, most csupa bozót, csupa muszkatóvis. Kerítése sincs; mert a vályogfal végig bedőlt, a satnya liceumsövény meg csak ugy Isten kegyelméből határolja a kertet.

Virágház is volt az előtt benne. Az öreg tekintetes ur nagyon szerette a virágokat; tele volt akkoriban virággal a kert, az udvar, a tornác.

Tétre mind bekerült a szép, nagy virágházba. Most már ennek is csak a négy üres fala meredez az égbe.

Szomorú, elhagyatott vén kuria! Olyan ház, a melyik előtt, ha elmegy az ember, egyszerűen eszébe jut a szomorú, a legszomorubb mulandóság; elmúlása mindennek, a mi dicsősége, fényes és barátságos volt.

A faluban bagolyfészeknek hívták ezt a szomorú épületet és bizony nem valami nagy tisztelettel diskuráigattak a parasztok a vén házról. Hej, pedig valaha de messziről megstívegeltek a házat is, nemcsak a gazdáit, a hatalmas, büszke tekintetes urakat, a kik ámbátor csak tekintetes urak valának, de nagyobb tekintélyük és becsületük volt, mint a mostani nagyságos uraknak, ezeknek a nagyságos uraknak, a kiknek a papájuk meg a nagytatájuk még a tolat, meg az ócska kapákat vásárolta.

De persze ez jó régen volt. Azóta fordult egyet az idő kereké és a kik fönt voltak, azok alulra kerültek, alulról megfölkérültek az emberek. Csak Zsigárdy Ivánné tekintetes asszony hiszi azt, hogy még minden a régiben van és csak ő tartja a Zsigárdy-kuriát kastélynak, a melyre ugy a felkes, mint zsellérböbgyoknak csak kegyelettel illik fölpillantani.

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVAR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Ma! lapunk 4 oldal.

00000205

A közgazdászt, a kereskedőt, sőt minden jó hazafit is, a ki nemzetének jólétét szívén viseli, kell hogy gondolkodóba ejtse ez a szomorú tény.

Ős hibája a magyarnak, hogy nem használja fel a viszonyok nyújtotta előnyt. A magyar történelem a hőstettek, a lovagias virtusok láncolata. A kereskedelemnek szerepe nem jut benne. A kalmár fogalmával megbarátkozni nem tudott a magyar, az neki kedves nem volt, sőt tiszteletére sem tarthatott igényt. Igaz, hogy azon idő óta, hogy ez így volt, nagyot fordult az idő kereke, de az ősi felfogás maradványai még nem pusztultak el teljesen és még mindig kerékkövei a nemzeti jólétet teremtési hivatott kereskedelemlenek.

Tagadhatatlan, hogy a magyar belterjes kereskedelem az utolsó évtizedek alatt nagy arányokban fejlődött, csak hogy ez még nem elég az üdvösségre. Az általános jólét gyarapodását első sorban a kivitelről lehet remélni, a mire elég bizonyítékot szolgáltatnak a külföldi példák. Anglia, Francia- és Németország világátalmukat főleg kivitelüknek köszönhetik. Az illető országok művelt és köztiszteltetben álló kereskedői nem csak hogy helyesen fogták fel hazájuk érdekét és saját érdeküket, hanem még nagy áldozatok árán se riadtak vissza attól, hogy a gyakorlati téren előmozdítsák azt. Nem állottak meg az igazság felismerésénél, nem nyugodtak meg abban a tudatban, hogy a kereskedelem felvirágzását a világpiacok meghódításától kell várni s nem bízták a többi az államra, vagy a szomszédra, hanem derekasan hozzáláttak maguk a munkához, melyet hivatásuk és a haza érdeke megkívánt tőlük.

Hogy mennyire hanyagolják el a kereskedőink a külföldi piacokat, példa reá Anglia, a hova sok árucikkünk volna kivitelképes. Ezek között első helyet gyümölcsünk, különösen az alma foglalhatná el. Volt a múlt évben Londonban magyar kiállítás, barátkoztunk az angolokkal a Tátrában is, az angol fővárosban is, több lelkes honfitársunk, sőt egy-két angol is buzgóan csinált propagandát a magyar áruknak. Mi hasznát láttuk azonban mindennek? Még annyit sem, hogy ke-

reskedőink ügyet vetettek volna azokra a csomagolási formákra, miket az angol piacokon a gyümölcsállítványnál elengedhetlenül megkövetelnek. Ennek aztán természetesen az a következménye, hogy gyümölcsünk, a melyen Anglia kapva-kapna és drágán megfizetné, csak nem kerül oda.

Egy másik példa. A néhány év óta rendezni szokott tavaszi vásárok céljai közé a kivitel emelése is tartozik. A vásárt meglátogatták külföldiek is, de nem vásároltak vagy alig vásároltak valamit. Elvezették őket a kereskedelmi múzeumba, a kereskedelmi és iparkamarába, bankettek, tósztoztak s ezzel aztán véget ért az akció. Jövő évben újból kezdik.

A művelt és hazafias kereskedőkre a kivitel emelése körül nagy feladatok várnak. Tőlük függ a nemzeti jólét megalapozása, bizonyos tekintetben rajtuk is múlik, hogy a boldogulás hazánkban oly nehéz, sokkal nehezebb, mint más országokban.

Sem a diplomata, sem a politikus, sem semmiféle közpályán működő férfiú nem tartja annyira kezében hazájának anyagi sorsát, mint a kereskedő. Azért nemcsak tisztelt, de fontos is a hivatása, de csak úgy, ha annak teljesen megfelel. Ha erre fognak törekedni kereskedőink, úgy néhány év múlva nem lesz panasz pangó kivitelünk ellen.

UJDONSÁGOK.

— **Prohászka Ottokár dr.** megyéspüspök holnap Aradra utazik, a hol konferenciákat és lelkigyakorlatokat tart. Öméltségébe csak a jövő hét péntekjén érkezik vissza székvárosába.

— **Gyula napja.** Saára Gyula dr. városunk népszerű polgármestere tegnap ünnepelte névnapját. Ismerősei és jóbarátjai ezen alkalommal is elhalmozták őt szerencsekívánataikkal.

A függetlenségi kör vagy 60 tagu küldöttséggel tisztelgett a polgármesternél. Szónokuk Erdőssy Bódog, a kör alelnöke volt, aki formás

beszéddel üdvözölte a párt régi elnökét és biztosította őt elvtársai mély tiszteletéről és rendíthetetlen elvhűségéről. Saára dr. meghatottan válaszolt a szép szavakra s kifejezést adott annak, hogy bármennyire változhatnak is a politikai viszonyok, az ő ideális ragaszkodását a függetlenségi eszmékhez soha semmiféle körülmény megváltoztatni nem fogja.

Szintigy tisztelgett a városi tisztikar **Kerekes Lajos dr.** főjegyző vezetésével, aki a tőle megszokott ékesszólással biztosította a város első tisztviselőjét tisztviselőtársainak ragaszkodásáról. Saára Gyula dr. kifejezést adott annak a reménynek, hogy a tisztviselőket meg fogják őt mindig érteni, s fáradságot nem ismerve vele együtt fognak működni a város anyagi és erkölcsi előhaladásáért.

— **Közigazgatás a vármegyén.** Ma délelőtt közigazgatási bizottsági ülés volt a vármegyén Széchenyi Viktor gróf elnöklete alatt.

Az alispáni hivatalban elintézés alá került 1267 ügydarab. A Szent György-kórház elmebeteg osztályán 18 elmebeteg volt.

Az alispán Zich János gróf pusztáit mint Lókot, Vázsonyot, stb. Soponya politikai községhez csatolta. Ez ellen felebbezett a gróf, a felebbezéssel szemben a közigazgatási bizottság azonban helybenhagyta az alispáni intézkedést.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint a kincstári követelés volt: 2.409.17 K. Erre befizetett összeg 887.888 K. Hátralék 1.517.828 K.

A főorvosi jelentés a megye közegészségügyi állapotáról adott jelentést. Házasságok léptek 72 pár. Született 698 egyén, ebből fiú 353, nő 345. A halálozások száma 588, férfi elhalt 294, nő 294. Születési többlet 102. Kipuhatolható beteg volt 4758, a lakosság 23 %-a. A dajkaságba adott gyermekek száma 850 volt. Uralkodó megbetegedések a légző- és emésztőszervek bántalmi voltak. Vörheny 13 községben, kanyaró 7 községben lépett fel. A tüdővész ellen védő egyesület 117 beteget gondozott és 1027 korona költséget fordított a jótékony célra. A Szent György kór-

Elvégre, ha szegény leány is Piroska, de olyan szép, mint a nyíló róza, előkelő, uri familiából való, jól nevelt, derék kisasszony, megköszönheti, a ki elveszi.

Csak hogy az urfiak nem nagyon mutatkoztak. Aminthogy a többi régi ismerősök sem, a kik pedig azelőtt, mikor még a megyeházban, lakott, ugyancsak gyakran fölkeresték a tekintetes asszonyt. Az első hetekben, mikor beköltözött a városba, még csak be-fordult egy-egy uri asszonyság a megyeház-utcai kis lakásba, de lassankint elmaradozott mindenki. A régi barátok részben tettetett jószívűségéből, hogy ne okozzanak uszonnák készíttetésével alkalmatlanságot, részint pedig félelemtől, hogy valahogy pénzt ne kérjen tőlük Zsigárdyné.

Azaz, hogy az urfiak szívesen legyeskedtek a szépleány körül, udvaroltak neki, virágokat hordtak, éjjeli zenéket adtak, mindent megcselenek, csak a kezét nem kérték meg.

S Piroska leányasszony, a dzsentrí legényekben való első keserves csalódás után, férjhez ment ahhoz, a ki elször megkérte a kezét. Valami Brenner Artúr nevű sváb legényhez. Kishivatalnok az ottani téglagyárban. Piroska szívében, mikor hozzá ment, bizony legkevésbé sem élt iránta valami rajongó szerelem, de menekülni akart az otthoni szegénység elől, meg azután bosszút is akart állni azon a nyomorult legényen, a ki annyiszor huzatta éjjelenként Zsiga cigánnyal az ablaka alatt, hogy:

Meg is halok érte
Ha még egyszer nézek
Sáép szemébe ...

Be is nézett, nem csak egyszer, hanem sokszor! Sőt nem csak a szemébe nézett,

hanem néhány forró csók emléke is égette szép, piros ajakát! S azután, nemcsak hogy nem halt meg érte, hanem még azt az áldozatot sem akarta meghozni, hogy elvette volna.

Igy lett a Brenner ur felesége. Ez a házasság azután teljesen elszakította azt a kis láncot is, a mi még a régi ismerősökkel tartotta a barátságot. A szabónéval, a kinek a házában lakott, meg a két szomszédasszonnyal, valami díjnok feleségével, meg egy kis, pergő nyelvű varrónéval,

Ezek előtt azután kedvére kibeszélhette magát a familia régi dicsőségéről, férjéről, a hatalmas alispánról, nagyapjáról, a híres septemvirről s a Zsigárdy familia más egyéb nagy dolgaíró!

S a régi dicsőség fényéből lassankint valószínű glória támadt ezek szemében a tekintetes asszony alakja körül.

Az unokájával, mióta az férjhez ment, nem beszélt:

— Nem is akarom látni! Szégyent hozott a familiára! Egy olyan emberhez hozzámenni!

Hanem később mégis csak kibékült velők. Csak abba nem akart soha beleegyezni, hogy nyaranta, mikor ő kivonult az úgynevezett „Zsigárdy-kuriá-ba, ház azok is kimenjenek.

Micsoda gyönyörű, szép kastélynak gondolták ezt a kuriát, Szabóné, meg a tekintetes asszony többi új ismerősei. Mint valami csodálatos, fontos, szent helyről, úgy beszéltek róla, mikor a tekintetes asszony rendszeren úgy május végén oda hurcolkodott.

Ha kereste valaki, áhitattal mondták: Kint nyaral a kastélyában. A Zsigárdy-kuriában.

Igen, ott nyaral az öreg uri asszonyság,

azaz jobban mondva, ott nyomorgott májustól októberig.

De a Brenner familiának oda már nem volt bejárása! Pedig hányszor célozgatott rá Brenner ur, hogy a gyerekeknek milyen jó lenne ott a nagymamával lenni. De hába célozgatott. Az öregasszony nem engedte, hogy odajöjjenek.

— Itt fekszenek a kert végén, a kriptában, a Zsigárdyak; megfordulnának a sírjukban, ha bevonulna ez az idegen had! Nem egedem az álmaikat zavarni!

Nem is engedte. Csak magában nyaralgotott ott! Kíült a ház elé és gyönyörködött benne, hogy süvegelik meg mindig a parasztok. A leányok, asszonyok kezét csókoltak neki. A fiatalbaktól elkérdezősködött az öregokről, a kástelelybeli vig napokat, a nagy lakodalmak, mulatságokat, a régi fényt, a régi pompát.

Hanem tavaly ősszel máz azzal bucsuzott el a kuriától, hogy többé nem jön oda nyaralni. Bedőlt az utolsó szoba is, a melyikben még úgy, a hogy el lehetett lakni.

Mesterembereket hivatott, hogy állítsák össze a számlát, hogy mennyiért lehetne rendbe hozni a kuriát.

Kegyetenlül nagy összeget mondtak. Talán ötszáz forintot. Búszkén felelte, hogy majd tavasszal megcsináltat mindent.

S mikor távoztak a mesteremberek, két forró könyecsepp gördült alá ráncos arcán:

— Nem jöhetnek többet ki!

És szomorú telet élt át az öregasszony. Mindig arra gondolt, hogy nyárra nem láthatja már az ő kedves kuriáját.

Azalatt pedig a veje, a ki Piroska utján

ház a múlt hóban 412 beteg részesült gyógykezelésben. A hó végén maradt 168.

A főállatorvos jelentése, szerint az állategészségügy kedvezőten volt.

Kimerítő és érdekes vitára adott alkalmat a főmérnöki jelentés. Részletesebben megemlékeztünk annak idején arról, hogy Horváth Gyula dr. ennek az ésszerű és agilis bizottsági tagnak puhatalódzásai révén csak most sült ki, hogy az államépítészeti hivatal 170.000 korona utépítésre felvett kölcsöne tulajdonképen csak, régebbi — de nevezük nevén a gyereket — „lappangó” kiadásokra fordítatik. A főmérnök a mai bizottsági ülésen magyarázta meg ezeknek a „lappangó” pénzeknek mibenlétét, hollétét és további sorsát. Eközben természetesen vádaskodások hangzottak el, amire azután az érintett alispán Kenessey Gyula, Horváth Gyula szintén felszólalt. A dolog vége az lett, hogy ezek a „lappangó” dolgok nincsenek rendjén és hozzájárultak az uti bizottság felterjesztéséhez, amely szerint felhívják a kormányt, hogy adjon segítséget arra, hogy ez a nagy „lappangó” kiadás eltűnjék a vármegye utalványain szomorú láthatáráról.

A dologra különben mi még visszatérünk.

A tanfelügyelő a tanítóknak adandó államségélyről s körütnak eredményéről tett jelentést. A nadapi iskolánál a magyarosítás ügyére éber főispán kérdésére kielégítő választ adott.

— Az oltáregylet az aggintézetit templom részére 2 dr. új ministráns inget adományozott, melyekért hálás köszönetét fejezi ki az intézet id. gondnoka, Ambach József.

— A rétöntözési társulat vasárnapra összehívott közgyűlése a jelenlevők csekély számára való tekintettel nem volt megtertarható.

— Barkóczy báró a keresztről. Két estilap heves támadást intézett Barkóczy Sándor báró kultuszminiszteri tanácsos ellen, mert hivatali szövegében a kereszter kifejezést. Barkóczy báró e támadásra a következőket jelentette ki: — A kereszter a vallásának szimbóluma s azt kifüggeszteni nekem jogom van. Nem bánthat senkit s csodálkozom azon, hogy ebbe bárki is kárthatandót lát. Mindenki tudja, hogy Eötvös József báró és Trefort Ágoston miniszterek szá-

megtudta az öreg baját, szépen rendbehozta a vén házat.

Mint valami gyerek, úgy örült a jó sváb, hogy milyen örömet fog ő most szerezni az anyósának.

Egy szép májusi napon be is rukkolt hozzá: — Mama, menjünk ki a kúriába! Nézzük meg!

— Mit néztek rajta! Azóta rom lett ugyis, — Hátha nem!

— Jobban tudom. Én láttam, hogy romlandó volt benne minden.

— Rendbe hoztuk mama! Megcsináltattam mindent!

— Maga csináltatta meg, — kérdezte harraggal az öregasszony — és milyen jussom, ha szabad kérnem?

— Hogy a mamának legyen hol nyaralni.

— Kértem rá? Még beleavatkozik az én házamba! Egy jött-ment akarja a Zsigárdy házat fölépíteni! Ezt nem tűröm! Azért, hogy vén vagyok, nem hagyom a magam jussát. Pört inditok az ur ellen! Házsértési pört. Vagyonrongálási pört. Majd megmutatom én!

Nem mutatott meg ugyan semmit, de az új házba nem tette be soha a lábát. A kulcsát odadobta az unokája lába elé.

— Elharácsolítottok a házam, lakjatok benne...

Csak mikor haldoklott, akkor jutott mégis az eszébe, hogy meghagyja hogy oda tessék a nagy kert szélébe, a családi sírboltba:

— Mert a földet még se szentségteleníthették meg, az a mi régi földünk, ott akarok fekvődni, a házhöz semmi közöm, de a földhöz jássom van...

Vértessy Gyula.

badelvüése minden kétségen felül állt s hivatalaikban mégis helyet foglalt a kereszter. Akkor senkinek sem volt ellene kifogása s természetesen találta mindenki. Nekem sokkal becsesebb a kereszter, mint bárkinek arcképe, ezt is megbecsüljük s ha mások arcképet tehetnek fel a faiakra, én meggyőződésemet követem, amikor a kereszter, e egyszerű és felséges szimbólumot hivatalomban elhelyezem. Ennyi a válaszom a támadásra.

— A honvédség köréből. A védőkötélzettség teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsájtották Gagyí Dénes tartalékos hadnagyot.

— Véglegesítés. Kuglics János és Saly Aladár postatisztek, Smiedt Ferenc segédtisztet és Steiner Helena kezelőnőt véglegesítette a postaigazgatóság.

— Az aggintézetben levő férfiak számára dr. N. N.-né Onagysága 16 liter bort és 16 csomag dohányt adományozott; melyért fogadja az aggok nevében forró köszönetemet. Ambach József aggintézet id. gondnok.

— A záróra. A most érvényre emelt szabályrendelet, amely a kávéházak erkölcsreit rendszabályozza meg amint értesülünk nem sokára hatályát veszti. Saára Gyula dr. polgármester múlt heti budapesti útjában a belügyminiszteriumban is járt s ott kieszaközölte hogy, az új és sok tekintetben modernebb szabályrendelet a közeljövőben jóváhagyást nyer. A miniszterium azonban amint értesülünk ebbe a szabályrendeletbe is beleköt. Nevezetesen kifogásolja a szabályrendeletnek azt az intézkedését, mely szerint nőszemélyek nem volnának alkalmazhatók a kávéházakban. Egy kissé túlbuzgó kötekedés!

— A város képviselőválasztói. A képviselőválasztókat összeíró bizottság mai ülése az 1910-ik évi képviselőválasztók névjegyzékének összeállításával foglalkozott. A régi, jegyzékéből elköltözés, elhalálozás folytán töröltek 183-at, így városunk képviselőválasztók száma 2637 lett.

Minden hétfőn és csütörtökön műsorváltozás.
A műsor szenzációs újonságokat tartalmaz.
Képeket minden alkalommal más-más cég szállítja.
Minden szerdán és szombaton este 6 órakor zóna-előadás fél helyárrakkal.

— Vonatgázolás. Borzalmas balesetnek lett áldozata tegnap éjjel 10 órakor egy fiatal vasutkocsitolató, László Ignác 21 éves, denkőhegyi lakos, a kité csak pár háttel ezelőtt sorozták be a király katonái közé. Az egyik tehervonat mellett s a kapcsolást akarta végezni, mikor kabátja a két kocsi tányérja közé akadt. A másik pillanatban éles sikoltás hallatszott, féltöste a ruhájával együtt az ütköző közé került. A szemtanúk és orvosok előadása szerint hozzája hasonló borzalmas esett a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A rettenetes ütés következtében ballábáról az izmok teljesen lefosztotta, úgy, hogy csak az összetört csontok fehérlettek ki, szintegy összetépte a szerencsétlen ember jobb karját. A vonatvezető megállította a vonatot, a közellevők a megsonkított ember segítségére siettek és borzongva látták a szörnyen összeroncolt emberi testet. Csakhamar megérkezett a helyszínre

Mészöly József dr. a rendőrség embereivel s a mentőkkel. A szerencsétlen emberi beszállították a Szent György-kórházba. Mészöly József dr. amputálta az összeroncalt tagokat, Répászky Ferenc kórházi lelkész pedig a műasztalon a szerencsétlen ember levágtat keze és lába mellett ellátta a haldoklót az utolsó szentségekkel. Éjjel után 1 órára azután kiszenvedett a szerencsétlen, szebb reményekre jogosító fiatal ember.

A Zaambák-szomorji ut kiépítését Reich György vállalkozónak adta ki az államépítészeti hivatal.

— Megtámadott építőmester. Jámber Ferenc helybeli építőmester és alkalmazottja, Fekete József, lelkes szociáldemokrata összekocanásáról esik szó. Jámber Inotán dolgoztatott munkásaival, akik között Fekete József az ő szociáldemokrata természetét szerint egyre rakoncátlanokodott. Jámber felmondta a szolgálatot a lábatlankodó alkalmazottnak, aki emiatt annyira dühbe jött, hogy vasárnap Jámber lakására rontott s a mesterrel alaposan összekocant. A mester látva, hogy Fekete bicskát tartogat kezében, alaposan nyakon teremtette, mire az bicskáját háromszor a mester testébe mártotta. A bíróság elé került elbirálásra az ügy.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsio

As Emulsio váscsúcsánál a SCOTT-féle mődszer védőgötyű — a halászt — körlük ügyelombé venni.

segít azért, mert elsőrangú alkotórészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

— Munkaközvetítés. A keresztény szociálisták egyesületében 20 köműves munkás és 10 ács munkás munkát keres. Megkeresések a Munkásegyletbe küldendő Székesfehérvárra.

— A selyemtenyésztésért. Az alispán közli a főszolgabírákkal és a községek előjáróságaival a következőket:

Minduntalan megindul a panasz, hogy selyemtenyésztésünk az utóbbi időben nem tud lépést tartani azzal a fejlődéssel, melyet a selyemtenyésztési felügyelőség szervezése óta évről-évre fokozatosan elért, mivel a kitiltett szederfák nem részesültek kellő védelemben, dacára, hogy kiadott rendeleteimben főszolgabíró urak útján felhívtam a községeket, hogy teljes erővel hassanak oda, miszerint a községeknek a selyemtenyésztés érdekében való közreműködése a kivánalmaknak mindenben megfeleljen.

Mindinkább szaporodik azon vármegyék száma, melyekben a selyemtenyésztés nem fejlődik, annak dacára, hogy az iránt a nép fokozódó hajlammal viseltetik, mert a régi szederfák állomány ki van használva, az új ültetési szederfákra pedig a nagymértvű pusztulás miatt nem számíthatnak a tenyésztők, sok vármegyében pedig visszafeljődött a selyemtenyésztés, mivel a régi szederfák korhadnak, pusztulnak, az új ültetések pedig nem sikerülnek. Megdöbbentő a vármegye néhány községében a szederfák pusztulása például az 1908. évben.

Igy Sárbogárd községben kitiltettek 11 szederfát, elpusztult 257 drb. Sárkeresztúr községben.

kiültettek 18 darabot, elpusztult 198 drb. Pázmánd községben kiültettek 60 darabot, elpusztult 329 darab.

A jelzett viszonyok mellett rövid idő alatt tönkre megy a vármegye szederfaállománya s a vármegyének szegényebb osztálya meg lesz fosztva a kereset legnehezebb idején keresetforrásától, azon keresetforrástól, melynek révén az országos selyemtenyészési felügyelőség működése óta 284.809 koronát kitevő keresethez jutott.

Áthalva tehát a selyemtenyészési nemzetgazdasági fontosságától, hogy a szegényebb néposztály meg ne fosztassék keresetétől oly időszakban, midőn más keresethez épen nem jut, a következőket rendelem:

Tekintettel arra, miszerint a faiskolákban területük kétharmadrészében, mindaddig, míg a selyemtenyészés céljaira elegendő szederfa nem lesz, szederfa tenyészendő, ennél fogva szigorú kötelességvé teszem a községi előjáróságoknak, hogy a szabályrendelet ezen intézkedését a legpontosabban felelősség terhe mellett végrehajtsák.

Utasítom a községi előjáróságokat, hogy a faiskolák tüzemtervét, amennyiben még nem történt meg, készítsék el és a szederfatenyészés szempontjából a szakszerű utmutatásokat az országos selyemtenyészési felügyelőségtől kérjék ki, az országos selyemtenyészési felügyelőség utmutatását a szederfákkal kiültetendő területek kijelölése szempontjából is.

Sztrájkoló kántor. Kislángról írja tudósítónk, hogy az ottani kántor Göbel Jenő, közvetlenül a husvéti szertartásokat megelőzőleg beadványt irt iskolaszékéhez, melytől 15 kat. hold haszonélvezetét kérte; s kérését azzal töltötte meg, hogy nem teljesítése esetén a kántori teendőket nem fogja végezni. Az iskolaszék tekintve a község rossz anyagi helyzetét, — a kérést nem teljesítette, bár elkészülve lehetett arra, hogy ének és orgonahang nélkül mulnak el az ünnepek: Az ünnepek fenségét ugyan semmi sem zavarta, mert a kántori teendőket Velinszky Ferenc helybeli tanító végezte nagy ambícióval az ájtatoskodók teljes megelégedésére; — a kántor ellen a községben mindamellet nagy a felháborodás, mert világosan kitűnik, rosszakaratu célja.

Kubik János kesztyű, sérvkötő és orvoskötőszter raktára a mai naptól kezdve a **Barátok épületében** van. A püspökséggel szemben.

Riadalom a cigányok közt. Fárao füstös lyadékeit nem szoktuk irigyelni, ők azonban hasonló göggel nézik le a mi civilizált voltunk kellemetlen különzeit. Melyik cseréinél el közülök a tavaszi levegő ózondus illatát a mi zárt szobáink fuladt levegőjével, a táncoló aranyos nap-sugarat a villanyfényvel, a pitykést, a szilaj birkózást az abécé borzalmas rejtelmeivel. Ott ugrabugrálnak és henpergőznek ókori kosztümjeikben a jövendő Balog Tutái, Lakatos Párnói és Trokár Martsái a zsendülő tavaszi fűvön a sárgapihés kis libák himes mesgyén. Az egyikken egy, az öregapjától támaradat utjaitan nagy kabátot lóbbát a zefir, a másik meglegszik egy lopott inggalérral, viszont a harmadiknak összes ruházatát egy viharezett mancsetta képezi. Szóval van szabadság a mozdulatokban és a gögös civilizáció nem akaszt békiyókat a „csak egy krajcsárkáért” könyörgő ifjuság délceg lábaira.

Tegnap aztán nagy lett a riadalom a cigánytelepen. Az ifjuság egyik-másik tagja bána-tosan horgasztotta le a fejét. Nem izlett neki se a verekedés, se a lopott csirke, se a tegnap dög-lött malac. Fázósan bujt a lopott tarka dunyha alá s verejték verte ki a forró homlokát. Alig betegedett meg az egyik, a szimpatia révén megkapta tőle a másodikat. Hogyan, hogyan se történt, demikve megtudta még a hatóság is és Mészöly József dr. főorvos megjelent a láthatáron és konstataálta a kanyarót. Rögtön jelentés tett a hatóságnak. Árokay Antal dr. ma reggel megjelent a helyszínen a mentőkkel és megfelelő számu rendőrséggel. Ezek láncot huztak és kijelentették, hogy menekülés csak a Sóstó felé lehetséges, a melyet a füstösök a fürdés miatt tudvalevőleg úgy is szívük mélyéből utálnak. Árokay dr. végigvizsgálta az egész bandát és a rajkók közül tizenhét diszpéldányon konstataálta a kanyarót.

Ezeket éktelen visitásai, édes szülei-nek szivetépő zokogása, kéztördelése, az ifjuság begyakorolt rugdalózásai ellenére beledugták a fekete kocsiába — természetesen valamennyit egy-szerre — a mely mély dübörgéssel elvágatott velük a járványkórház szomorú falai közé.

A díszes társaság névsora a következők: Kolompár Gizella 4 éves, Dudás Mari 45 é., Kolompár János 2 éves, Dudás Teréz 12 é., Dudás Jutka 4 éves, Dudás Anna 35 é., Lakatos Angela 3 é., Lakatos Juli 4 é., Lakatos Anna 28 é., Lakatos Juli 2 hónapos, Horvát Marcsa 24 é., Horvát Anna 6 é., Lakatos Pizi 4 é., Horvát Horvát Mariska 1½ é., Lakatos Rozsi 7 é., Lakatos Rozsi 7 é., Lakatos Julcsa 1½ é., Lakatos Zsuzsi 21 éves.

Ott először is egy rettenetes torturán mentek keresztül. Borzas fűrtjeiket le kanyarította az olló, aztán pedig, — a mibe eddig sohase volt részük — jó meleg vízben megfürösztötték valamennyit. Malacoléskor nincs oly visitás a konyhán, a melyet ez a halálra szánt banda végigtrillázott. Most puha fehér ágycak hullámos reuőin, fülig betakarva villogtatják ki a fekete szénszemeiket s keservesen nyögik, hogy megfuladnak rögtön, ingyen és bérmentve a szoba levegőjében; közben csinálják a testamentumot, hogy mit kire hagynak a Zámoly-utcai, kiskecskeméti stb. utcák lakóinak vagyonából.

Elegáns Princesz és Sport gyermek kocsik és gyermek ágyak nagyválasztékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Jókai-utca 16.

Ismeretlen tolvaj. Krausz Lajos Királykut-utcai 21 sz. alatti lakos kereskedő szatóc-születének utcára nyíló ablakát ismeretlen tettes folyó hó 9-én virradó éjjel befeszítette, hogy a szatócs üzletbe behatoljon. Az a vasrácson belül elhelyezett két bádóg bődön conservgyári gyömolcsizt és 6 kgr. kubakavét a vasrács nyílásán át 36 kor. értékben kiemelt és elloptott. A rendőrség a nyomozást megindította.

Tolvaj cselédány. Friedmann Bernát Várkapu-utca 2. sz. alatti lakos feljelentést tett cselédje Zsilovics Anna ellen azért, mert f. hó 11-én délelőtt a szekrényt felfeszítette s abból 7 kor 20 fill. pénzt és cselédkönyvét ellopta és megszökött. A rendőrség a nyomozást megindította.

Piaci árak:

Buza	27-20	27—
Rozs	18-60	18-40
Árpa	17—	16-60
Zab	19—	18-80
Tengeri	16-60	

Anyakönyvi statisztika.

1909. április hó 3-tól 1909. április hó 9-ig.

Születés. Született: 10 törvényes fiu, 17 leány, 0 törvénytelen fiu, 0 leány, halvaszületett törvényes fiu 0, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 27.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 4 törvényes fiu, 2 leány, 7 éven felüli 3 férfi, 3 nő. Összesen 13.

Eszerint a születés a halálozás 15-el mulja felül.

Meghaltak:

Özv. Horváth Jánosné, Langmár Madolna r. k. 70 éves, Olaj-u. 35. — Törzsök Erzsébet r. k. 11 hónapos, Csapó-u. 8. — Kajári József ref. mezőgazdasági cseléd, (Tácz) Szent-Györgykórház. — Hajdu Gyula r. k. 1 napos, Sár-u. 44. — Özv. dr. Schwarzbach Mórnó, Eltér Gizella r. k. 60 éves, Megyeházter 15. — Szekeres István r. k. kultúrú napzs. 40 éves, Selyem-u. 38. — Miskei Ferenc r. k. 6 hónapos, Ósz-u. 4. — Orsenits Mihályné, Pap Erzsébet r. k. 57-éves, Eppinger téglagyár. — Tóth Vilma r. k. 8. hónapos, Sár-u. 8. — Gneltic Tóne, Kóbányai munkás r. k. 18 éves, Szent-Györgykórház. — Sándorovits János g. keh. 5 éves, Rác-u. 28. — Selymes Lajos, r. k. 2 éves, Horváth István-u. 10.

Kihirdetések.

Dr. Káldor Imre ügyvéd, Budapest és Pick Ida, Sas-u. 8. — Kuttner Gyula férfszabó, Budapest és Steiner Emma, Vásártér, 7. — Miskei János földm. napzs., Falubattány és Horváth Katalin, Széchenyi-u. 83.

ZILZER MANÓ
 férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
 Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle
ferfi-, fiu- és gyermekruhák
 ugyszintén
papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
 bőrkabátok, utazó bundák,
 raglán-felöltők, kabátok.

Műtrágya!!!

a legjobb és a legjutá-
 nyosabb áron kapható a
**helybeli keresztény fo-
 gyasztási szövetkezet**
 fő- és fióküzletében.

Főüzlet: Szögyény-utca 1.
 Fióküzlet: Zámoly-utca 33.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PÁL
 KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Székesfehérvár Raktár: Simor-utca 33.
 Tolnai-utca 16.

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges — — — — — műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.